

KOMENTÁŘ

14. 10. 2025

Výdaje na ochranu životního prostředí v Jihomoravském kraji v roce 2024

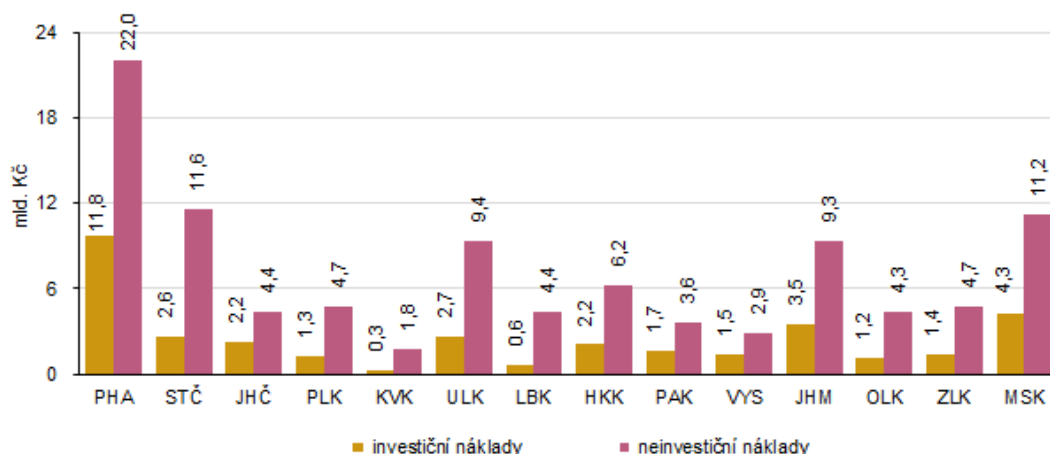
V roce 2024 investoři se sídlem v Jihomoravském kraji investovali do ochrany životního prostředí celkem 12,8 mld. Kč. Z celkové částky výdajů na ochranu životního prostředí bylo vynaloženo 53,1 % na nakládání s odpady, 24,9 % na nakládání s odpadními vodami a 9,4 % na ochranu ovzduší a klimatu. Výdaje na ochranu životního prostředí podle místa investice v Jihomoravském kraji dosáhly 4,5 mld. Kč. V přepočtu na 1 obyvatele kraje bylo investováno na ochranu životního prostředí 3 703 Kč.

Výdaje na ochranu životního prostředí zahrnují výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku na ochranu životního prostředí a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí.

Výdaje na pořízení dlouhodobého majetku (DHM) zahrnují všechny výdaje na pořízení DHM, které vykazující jednotky vynaložily na pořízení DHM (koupí nebo vlastní činností) spolu s celkovou hodnotou DHM získaného formou bezúplatného nabytí nebo převodu podle příslušných legislativních předpisů.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí zahrnují mzdové náklady, platby nájemného, energie a ostatní materiál a platby za služby, u kterých je hlavním účelem prevence, snížení, úprava nebo eliminace znečišťujících látek a znečištění nebo jakákoliv další degradace životního prostředí a jsou výsledkem provozních aktivit podniku.

Graf 1 Výdaje na ochranu životního prostředí podle sídla investorů v jednotlivých krajích

Výdaje na ochranu životního prostředí musíme rozlišit na výdaje investorů se sídlem v kraji (bez územního určení) a výdaje investorů na ochranu životního prostředí, které jsou realizovány na území kraje. Investoři se **sídlem v Jihomoravském kraji** v roce 2024 na ochranu životního prostředí vydali na **investičních a neinvestičních nákladech** celkem 12,8 mld. Kč. Při porovnání s rokem 2023 došlo k nárůstu výdajů celkem o 803,6 mil. Kč (o 6,7 %). Z celkového objemu výdajů na

KOMENTÁŘ

ochranu životního prostředí bylo v Jihomoravském kraji vynaloženo 9,3 mld. Kč (72,8 %) na neinvestiční náklady a na investiční náklady 3,5 mld. Kč (27,2 %).

Největší objem celkových výdajů na životní prostředí vynaložili v hl. m. Praze (31,7 mld. Kč), následoval kraj Moravskoslezský (15,4 mld. Kč), Středočeský (14,2 mld. Kč). Naopak poslední místo zaujal kraj Karlovarský (2,1 mld. Kč). Ve srovnání s ostatními kraji byly celkové výdaje v roce 2024 v Jihomoravském kraji 4. nejvyšší. Z grafu 1 je patrné, že ve všech krajích Česka výrazně převažovaly neinvestiční náklady nad investičními náklady na ochranu životního prostředí.

Tab. 1 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora na území Jihomoravského kraje

	2020	2021	2022	2023	2024
	Investice na ochranu životního prostředí				
Celkem	2 434 087	2 373 126	3 223 996	2 911 699	3 477 575
z toho:					
ochrana ovzduší a klimatu	520 629	420 827	221 492	423 042	1 047 555
nakládání s odpadními vodami	1 156 821	1 302 403	1 457 789	1 255 896	1 230 349
nakládání s odpady	447 339	438 004	915 947	712 658	312 351
ochrana krajiny (druhovú rozmanitost) a biodiverzity	42 747	29 983	265 719	297 156	682 935
ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod	175 557	58 199	25 083	54 222	35 641
	Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí				
Celkem	6 287 853	8 112 218	8 866 289	9 078 683	9 316 377
z toho:					
ochrana ovzduší a klimatu	101 026	104 706	121 777	142 444	157 834
nakládání s odpadními vodami	1 426 544	1 543 248	1 689 398	1 944 922	1 957 995
nakládání s odpady	4 230 997	5 961 614	6 469 129	6 308 719	6 476 010
ochrana krajiny (druhovú rozmanitost) a biodiverzity	142 054	84 775	136 918	186 501	173 112
ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod	20 670	36 128	47 043	48 675	39 686

Celkový objem **investičních nákladů** na ochranu životního prostředí byl v roce 2024 v Jihomoravském kraji 3,5 mld. Kč. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 565,9 mil. Kč (+ 19,4 %). Z tabulky 1 je patrné, že docházelo k pravidelnému kolísání a růstu investičních nákladů.

Z celkového objemu investičních nákladů v roce 2024 investoři se sídlem v Jihomoravském kraji vynaložili 35,4 % na nakládání s odpadními vodami, dále investice na ochranu ovzduší a klimatu (30,1 %), na ochranu krajiny (druhovú rozmanitost) a biodiverzity (19,6 %) a do nakládání s odpady (9,0 %).

V meziročním srovnání došlo k růstu investičních nákladů na ochranu ovzduší a klimatu (+ 147,6 %) a ochranu krajiny (druhovú rozmanitost) a biodiverzity (+ 129,8 %). Meziroční pokles

KOMENTÁŘ

zaznamenaly investice do nakládání s odpady (- 56,2 %), ochrany a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (- 34,3 %) a nakládání s odpadními vodami (- 2,0 %).

Celkový objem **neinvestičních nákladů** na ochranu životního prostředí v roce 2024 v Jihomoravském kraji činil 9,3 mld. Kč. V meziročním srovnání u neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí došlo k nárůstu o 237,7 mil Kč, tj. o 2,6 %. Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že se od roku 2020 trvale zvyšovaly neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí.

Více než dvě třetiny z celkového objemu neinvestičních nákladů byly v roce 2024 vydány na nakládání s odpady (69,5 %). Druhé pomyslné místo patří výdajům na nakládání s odpadními vodami, které se podílely na celkovém objemu neinvestičních nákladů 21,0 %. Nejmenší podíl na celkovém objemu neinvestičních nákladů zaujímá ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (0,4%).

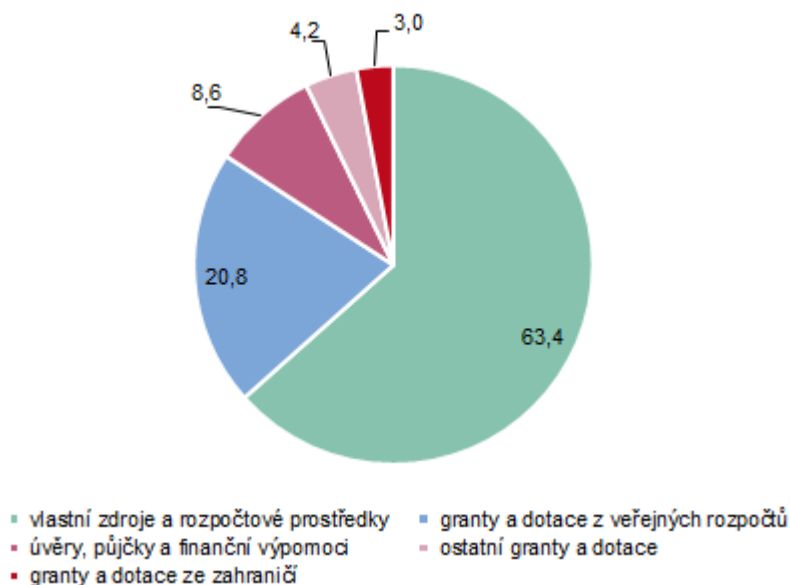
Graf 2 Podíl investičních a neinvestičních nákladů na celkovém objemu výdajů na ochranu životního prostředí podle sídla investora v Jihomoravském kraji (%)

Z hlediska **zdroje financování** největší položku u investičních nákladů představovaly vlastní zdroje a rozpočtové prostředky ve výši 2,2 mld. Kč, které se podílely na celkovém objemu investic v Jihomoravském kraji bezmála dvěma třetinami (63,4 %). Na druhé místo, s pětinovým podílem, se zařadily granty a dotace z veřejných rozpočtů ve výši 772,2 mil. Kč, následované úvěry, půjčkami a finanční výpomocí ve výši 300,0 mil. Kč. Ostatní granty a dotace získaly 146,6 mil. Kč, nejméně bylo vydáno na granty a dotace ze zahraničí 103,3 mil. Kč.

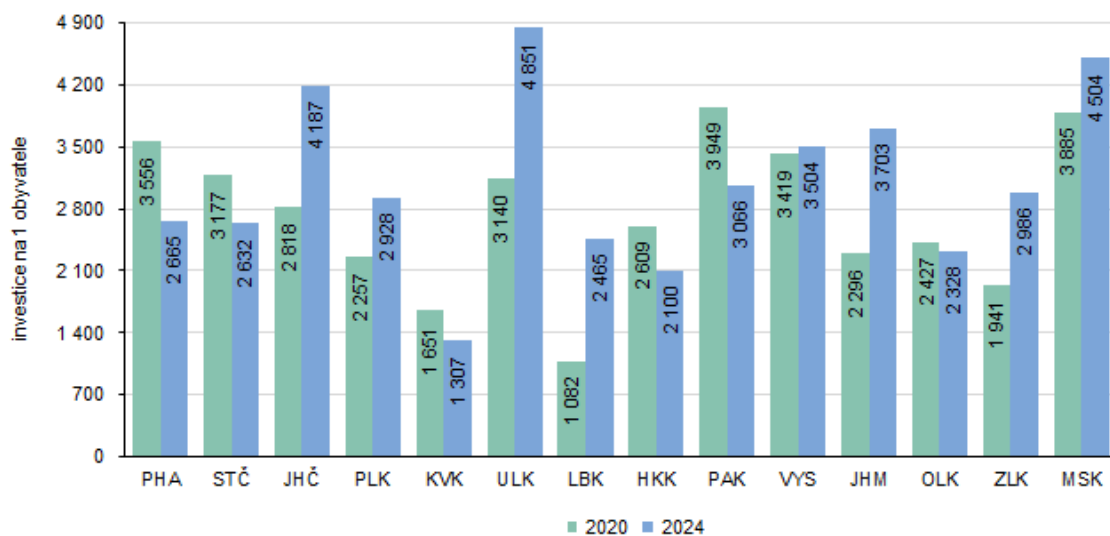
KOMENTÁŘ

Graf 4 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice přepočtené na 1 obyvatele (Kč)

Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice (realizovány na území kraje) v Jihomoravském kraji dosáhly 4,5 mld. Kč. Meziročně nejvíce vzrostly v Jihomoravském kraji o 1,1 mld. Kč, tj. o 30,3 %. Naopak nejvyšší meziroční pokles byl zaznamenán ve Středočeském kraji, a to o 1,1 mld., tj. o 21,6 %. Na celkovém objemu investic v Česku se Jihomoravský kraj podílel 12,9 %.

Graf 4 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice přepočtené na 1 obyvatele (Kč)

KOMENTÁŘ

V přepočtu na 1 obyvatele bylo investováno v Jihomoravském kraji na ochranu životního prostředí 3 703 Kč, tato hodnota převyšuje průměr Česka o 474 Kč. V mezikrajském srovnání patřilo Jihomoravskému kraji 4. místo. První místo v přepočtu investic na jednoho obyvatele zaujal kraj Ústecký (4 851 Kč), poslední místo patřilo Karlovarskému kraji (1 307 Kč).

Kontakt:

Ing. Jitka Hortová
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 735 130 026
E: jitka.hortova@csu.gov.cz

Související odkazy:

[Výdaje na ochranu životního prostředí 2024](#)